Voor en door deelnemers en betrokkenen van Stichting Hoeve Klein Mariëndaal, om te lezen of uit voor te lezen.

Hoefijzer

Hoeve Klein Mariëndaal

Zomer 2024: oud & jong

Jonge en oude dieren naast elkaar

Leeftijd doet er écht niet toe!

Samen een kunstwerk maken

OP DE HOEVE

STRALENDE OGEN VAN OUD EN JONG

Loesje

Voorzijde:
Oud & jong

Op de Hoeve ontmoeten verschillende generaties elkaar en werken ze samen.

Hoeve Klein Mariëndaal

Verder in dit nummer:

4 Jonge en oude dieren naast elkaar

6 Samen een kunstwerk maken

10 Leeftijd doet er écht niet toe!

12 De eik ziet jong en oud komen en gaan

14 Kibbelende jonkies en oudjes in het dierenbos

Voorwoord

Het thema van dit Hoefijzer is oud en jong. In eerste instantie denk je bij dit thema misschien dat het alleen over oude en jonge mensen op onze zorgboerderij gaat.

Giite in 't voorhuis van onze oude boerderij.

Toen we het thema voor het nieuwe Hoefijzer bespraken en Rens oud en jong opperde, dacht ik aan de jeugdgroepen op zaterdag en de senioren bij de Natuurbelevingsgroep. Ik vind het geweldig dat we zo'n breed pallet aan leeftijden op de boerderij zorg kunnen bieden. Onze jongste deelnemer is 8 en onze oudste deelnemer is 93 jaar! Het is mooi om te zien hoe jong en oud elkaar treffen of samenwerken op het erf.
We hebben jonge en oude dieren op de boerderij. Onze oude, trouwe ezel Rosa wordt liefdevol verzorgd door haar fans en de jonge konijntjes en de schattige biggen hebben een grote aantrekkingskracht op iedereen die op de boerderij komt.

Het thema sluit ook mooi aan bij onze oude boerderij, een rijksmonument van bijna 150 jaar oud. Het is gebouwd op een prachtig historisch landgoed met oude bomen en lanen. Kortom volgens mij hebben we weer een mooi thema te pakken voor een boeiende editie van het Hoefijzer. Veel leesplezier!

Gitte

Colofon: Inhoud en redactie: Caro Delsing, Tessel van Klaveren, Rens de Vette, Gitte Lucas, Monica van der Wal. Basisontwerp: Erik Vos - Het Lab • Vormgeving: Ton van Wessel • Printwerk: Repro Mercurius.

Jeugd | *tekst Caro | foto's Susan*

Jonge en oude dieren naast elkaar

Rini met haar 8 jonge biggetjes.

Op Hoeve Klein Mariëndaal worden ieder jaar weer nieuwe jonge dieren geboren. De oudere dieren zijn dat wel gewend en kijken rustig naar al het jonge grut. Zo ook onze oudste ezel Rosa. Rosa wordt dit jaar 17 en heeft al heel wat jonge dieren voorbij zien komen.

De deelnemers kijken ieder voorjaar uit naar de nieuwe jonge dieren. Zo ook Lindsay. Lindsay is 33 jaar en komt sinds vijf jaar naar de Hoeve. Op maandag en donderdag werkt ze bij de dierengroep en op dinsdag in de Theeschenkerij. Na een ongeluk heeft Lindsay heel veel opnieuw moeten leren. Lindsay vindt het belangrijk om te blijven leren - "ik wil uitproberen wat ik kan" - en dat kan goed op de Hoeve. "Ik wil zelfstandig activiteiten ondernemen maar er is hier wel hulp en dat is heel fijn."

Knuffelen

Lindsay vindt de jonge konijnentjes die afgelopen april werden geboren heel lief. Ook Rini het varken kreeg, net als vorige zomer, een nieuw nestje. Dus er kan weer heerlijk geknuffeld worden met alle jonge dieren! Maar de oudere dieren worden zeker niet verwaarloosd. Want ook de oudere dieren hebben natuurlijk onze aandacht nodig.

Lindsay met de konijntjes.

Zo helpt Lindsay vaak met de verzorging van de geiten en de varkens die al weer heel wat jaartjes op de Hoeve wonen. 's Avonds thuis in Schuytgraaf, na een dag werken op de Hoeve, leert Lindsay graag nieuwe gerechten koken. Na het eten doet ze vaak een spelletje met de mensen die er ook wonen of luistert ze soms naar High School Musical.

Van nest bouwen naar nestje

De komst van nieuwe jonge dieren wordt altijd goed voorbereid. De dierenarts komt langs en er worden spullen ingeslagen zoals ontsmettingsmiddel en handschoenen: alles wat maar nodig kan zijn voor de bevallingen en het welbevinden van de kleintjes.
De aanstaande moeders worden goed in de gaten gehouden. Het konijn Aardbei werd bijvoorbeeld apart gezet omdat ze wat chagrijnig was en rust nodig had. De dieren kregen niet alleen aangepast voer maar ook materiaal om zelf een nest mee te bouwen. Konijn Aardbei kreeg extra stro en varken Rini behalve stro ook jutezakken voor haar nest. Verder zijn er warmtelampen zodat de kleintjes het niet koud krijgen.

Lindsay: "Je moet accepteren wat je kan."

Socialiseren

Eenmaal geboren, moeten de jonge dieren altijd eerst rust om zich heen. Op het moment dat ze wat groter zijn, is het belangrijk dat ze worden 'gesocialiseerd'. Dat betekent dat ze leren om door mensen geaaid en opgepakt te worden. Al die liefdevolle aandacht vinden de nieuwsgierige jonge dieren best fijn.

En heb je na het lezen van dit stukje nu ook zo'n zin gekregen om te knuffelen met onze dieren, jong én oud, kom dan vooral langs in onze dierenweide!

Samen een kunstwerk maken

Dit nummer van het Hoefijzer gaat over jong en oud. Oude bomen en nieuw fruit. Oude ezel en een jong konijn. Oude en jonge deelnemers. Met de natuurbeleving- en jeugdgroep zijn we bezig geweest met wat ons verbindt en hoe we kunnen samenwerken.

Kunstwerk gemaakt door de natuurbelevingsgroep en de jeugdgroep.

Nick vertelt: "Het ziet er erg ingewikkeld uit. Maar op elk doek stonden lijnen als een soort kleurplaat. En kleurplaten zijn niet moeilijk. Daarna hebben we alle doekjes aan elkaar geplakt. Grote dingen moet je dus eerst in stukjes hakken. En als je dan samenwerkt, dan komt het wel goed."

Samen in het voorhuis
Van maandag tot en met vrijdag maakt de groep van de natuurbeleving gebruik van het voorhuis. En op zaterdag de jeugdgroepen. We zien elkaar eigenlijk nooit, maar de afgelopen weken hebben we toch samengewerkt aan een schilderij.

Van alles te zien
Er is veel te zien op het schilderij. Als je goed kijkt, zie je het voorhuis, de ezels en de kippen. De karpervijver die langzaam in een wolk verandert. De schoorsteen met een zoeklicht als idee voor de verbouwing. En natuurlijk de veelkleurige bloementuin. De vlag van Oekraïne is afgebeeld als teken van vrede. En als je heel goed speurt, dan zie je in het dak van het voorhuis een omgekeerde hond zitten die naar buiten kijkt met naast zich tennisballen op de vensterbank. Rechtsonder in het schilderij zie je het kippenhok, met links een kip en rechts een haan. En twee ezels in de wei.

Respect voor elkaars werk
Het schilderij bestaat uit heel veel schildersdoeken die bijna allemaal een andere maat hebben. Samen vormen ze een geheel. Aan de meeste stukjes hebben meerdere deelnemers gewerkt. Dat deden ze met respect voor elkaars werk: dus niet zomaar ergens overheen schilderen maar bijvoorbeeld de achtergrond mooier maken of details toevoegen.

De jongeren van de jeugdgroep stellen het kunstwerk samen.

Het kunstwerk wordt met elkaar bekeken.

Theeschenkerij | *tekst Diny & Monica | foto's Susan*

Leeftijd doet er écht niet toe!

Diny is 'opperhoofd' van de koekjes.

In de Theeschenkerij werken we met ongeveer acht deelnemers per dagdeel aan allerlei taken. We bakken taarten en koekjes, snijden groenten voor de soep, poetsen het bestek, maken lekkere kopjes koffie en houden de ruimtes opgeruimd en netjes. We doen nog veel meer. Want we vinden het leuk om onze gasten te verwennen.

Roxanne en Diny werken beiden in de Theeschenkerij. Als je samenwerkt in de Theeschenkerij dan maakt het écht niet uit hoe oud je bent. Iedereen kan een zinvolle bijdrage leveren. Als je elkaar goed kent en hetzelfde leuk vindt, sta je niet stil bij iemands leeftijd.

Leeftijdsverschil

Diny is een zestiger (bijna 70 jaar, je zou het niet zeggen). Roxanne is een twintiger. Zij zijn al jaren beste maatjes en toch schelen ze behoorlijk wat jaren. Diny is helemaal niet met dat leeftijdsverschil bezig. "Leeftijd is maar een getal en naarmate je ouder wordt, ervaar je dat ook zo", vertelt Diny. "Als je 30 jaar bent, vind je 50 oud, als je 50 bent 70..., enzovoort. Oud of jong, wel of geen beperking, iedereen draagt een steentje bij. Daarom kom ik hier graag en hoop ik dat nog lang te kunnen doen."

Geiten in de Theeschenkerij

Diny komt al vanaf de start op de Hoeve. Ze weet nog heel goed hoe het vroeger bij de Hoeve was. Ze haalt graag herinneringen op... "Je had met z'n tweeën een stukje tuin dat je naar eigen inzicht mocht inrichten, de geiten liepen in de deel (dat was een hoekje van de Theeschenkerij) en in de zelfoogsttuin liepen de ezels."

Koeken

De afwisseling van alle werkzaamheden vindt Diny het leukste. Maar alles rondom de koeken is wel haar specialiteit; koeken bakken, koeken inpakken, stickertjes plakken. Diny weet alles van de mueslikoeken, dadelkoeken, kokosmakronen en de amandelkoekjes voor bij de koffie. En natuurlijk proeft ze ook af en toe een koekje.

Alles is goed

Roxanne vindt eigenlijk alles leuk om te doen. Ze helpt in de keuken, maakt schoon, kan lekkere koffies maken en leert appeltaartdeeg maken. Soms zegt ze eerst dat ze iets niet wil doen, maar dan volgt toch heel snel "Ja hoor, doe ik wel." Maar het allerliefste maakt Roxanne in de keuken broodjes klaar voor de gasten.

Van stagiair tot vaste kracht

Roxanne komt al ruim zes jaar bij de Hoeve. Ze is begonnen als stagiair van het Prisma College. Eerst heeft Roxanne een aantal jaren bij de dierengroep gewerkt. Nu werkt ze al weer een paar jaar bij de Theeschenkerij. Hier heeft ze ontzettend veel geleerd. En met haar jonge jaren is zij toch al een ervaren kracht.

Roxanne: "Ja hoor, doe ik wel."

Roxanne in de keuken. Ze maakt een broodje klaar met een tomaatje voor wat kleur. Haha.

Tuin | *tekst Tessel* | *foto's Susan*

De eik ziet jong en oud komen en gaan

Hoe oud zou deze eik wel niet zijn?

Bomen kunnen heel oud worden; veel ouder dan mensen. Neem de oude eik die tussen het kippenhok en de Theeschenkerij staat. Omdat deze zo mooi alleen staat, heeft de boom alle ruimte gekregen om deze prachtige vorm te krijgen.

De oude eik staat er al heel lang en heeft vast veel meegemaakt. Hij stond er al ver voordat de zorgboerderij startte. We weten niet precies hoe oud de eik is. De oudste eik in Nederland is wel 632 jaar oud. Zo oud is deze nog niet en dat is maar goed ook want anders zouden er steeds heel veel mensen naar komen kijken. Nu genieten wij in alle rust onder de boom in de schaduw als de zon schijnt.

Jonge aanplant

Staat de oude eik er al jaren, op het land planten wij ieder jaar nieuwe gewassen. Deze worden vervolgens in het juiste seizoen geoogst. In de bloementuin en rond de zelfoogsttuin zaaien wij nieuwe bloemen, zodat er mooie bossen geplukt kunnen worden en er bijen en andere insecten op af komen. Enkele deelnemers en vrijwilligers zorgen ervoor dat er altijd verse bloemen op de tafels staan van de Theeschenkerij. Naast de nieuwe gewassen, hebben we ook nieuwe fruitbomen geplant. Deze moeten nog gaan groeien en zullen de komende jaren steeds meer vruchten geven.

Over enkele jaren geeft dit jonge boompje heel veel fruit.

Gerard toen en nu op de trekker.

Oude en jonge deelnemers, begeleiders en vrijwilligers

Wanneer heb je het eigenlijk over een 'oude deelnemer?' Dat is iemand die al langer werkt op de Hoeve. Neem bijvoorbeeld Gerard. Hij werkt al heel lang op de Hoeve, zelfs toen we nog in Oosterbeek gevestigd waren. Wil je weten hoe Gerard er toen uitzag? Kijk dan ook even in de keuken; daar hangen foto's van vroeger.
En Joep is juist weer 'jong', want hij werkt nog maar kort als begeleider op de Tuin. Hij werkt bij ons sinds maart dit jaar. Daarvoor werkte hij in de tuinbouw. Hij vindt het erg fijn om buiten te werken en te leren van de deelnemers die al langer op het land werken.

Joep: "Ik leer graag van deelnemers die al langer op de tuin werken."

Kibbelende jonkies en oudjes in het dierenbos

In het bos is het altijd een drukte van belang. De dieren zijn vrolijk bezig met de dagelijkse dingen, zoals het verzamelen van voedsel en het opruimen van de slaapplek. Het belangrijkste is dat ze aan elkaar vertellen hoe goed ze het hebben op de veilige plek die het bos is. Maar nu is het rond de boom in het midden van het grote bos stiller dan voorheen en mist Uil de jeugd.

Uil is aan het denken, de laatste tijd zagen hij en zijn vrouw weinig van de jonge dieren. Van de oudere bosbewoners hoorden ze dat de jonge dieren tegenwoordig aan de rand van het bos zijn te vinden.

Op een dag besluit Uil om samen met zijn vrouw op bezoek te gaan bij de jonge dieren aan de rand van het bos. Daar aangekomen zien ze een vrolijke drukte. De jonge dieren ravotten en maken plezier. Zo doet een kleine eekhoorn de stem van één van de grote herten na. Een vosje imiteert giraf.
Uil en zijn vrouw moeten hard in zichzelf lachen als één van de jonkies de giraf nadoet. Maar dat wordt toch opgemerkt door de jongeren. Ze schrikken, maar Uil stelt ze gerust en zegt: “Wat kunnen jullie mooi die ouwetjes van ons nadoen. Maar maak je niet ongerust, ik zie dat jullie het niet slecht bedoelen. En ik zie dat jullie ook aan het leren zijn om tevreden dieren te worden. Maar weet dat de ouderen het ook niet slecht bedoelen en jullie willen helpen om volwassen dieren te worden.”

De jonge dieren hebben goed naar Uil geluisterd. Dan zegt een hertje: “Wees maar niet bang Uil, we zijn niet boos op de andere dieren. Soms willen we gewoon graag onder elkaar zijn. En we willen de oudere dieren niet lastig vallen.”
Dan zegt het kuiken: “Het is gewoon leuk en gezellig voor ons om een eigen plekje te hebben. Maar wat fijn dat jij en mevrouw Uil naar ons toe zijn gekomen!”
Dan zegt Uil: “Dank je wel kuiken. Maar andersom vinden wij als oudjes het ook belangrijk om jullie bij ons bij de grote boom te zien. Want het is heerlijk om zoveel vrolijkheid en plezier te aanschouwen.”
Mevrouw Uil zegt: “Jong en oud horen bij elkaar. We missen jullie rond de grote boom. Namens de andere oude dieren willen we vragen of jullie weer vaker bij ons willen aansluiten.”

Dan neemt het egeltje het woord: “Soms willen we plezier maken met elkaar aan de rand van het bos en we willen ook graag samen zijn met de oudere dieren.”

Mevrouw Uil knikt tevreden en zegt: “Jullie mogen zijn zoals je bent, om te worden wie je bent, maar nog niet kunt zijn. En je mag het worden op jouw wijze en jouw tijd.”

Jong & oud

Wil je de tekening inkleuren, maak dan een kopietje!

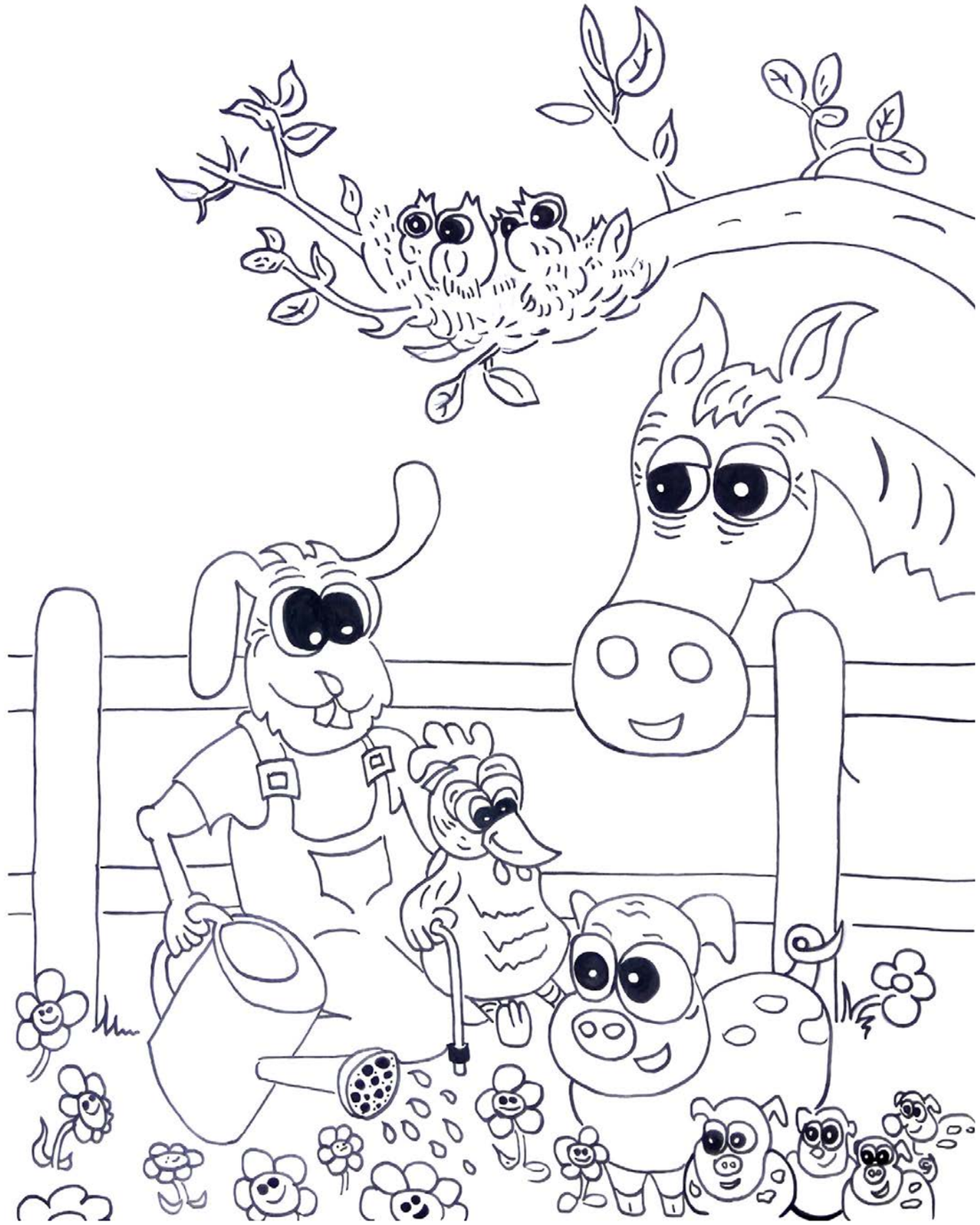

De vrijwilliger *In deze rubriek willen we graag de vele vrijwilligers die actief zijn bij onze Stichting in het zonnetje zetten. De inzet en het enthousiasme van alle vrijwilligers waarderen wij enorm. Deze keer speciale aandacht voor onze vrijwilliger Patrick.*

Een echte natuurliefhebber

Project geiten- en varkensverblijf betegelen.

Patrick kwam als kind al op Landgoed Mariëndaal. Op zomerse dagen speelde hij in de beekjes en ving daar kikkervisjes en stekelbaarsjes. Toen al genoot hij van de zangvogels!

Patrick is groot fan van de natuur. Vooral hoe de seizoenen ieder jaar weer het landschap veranderen, vindt hij fascinerend. Het werken in de natuur geeft hem rust. "Onder het motto 'gezelligheid kent geen tijd', werk ik al enige jaren op de Hoeve." Hoelang weet hij écht niet meer. "Ik ben door de jaren heen de tel kwijt geraakt. Ik kijk dan ook graag vooruit en niet terug. Het fijne van de Hoeve is dat ik, in overleg en binnen de grenzen, de vrijheid heb om niets te moeten en alles te mogen."

Chauffeur

Via een vrijwilligersoproep is Patrick jaren geleden bij ons beland. Hij begon als chauffeur om deelnemers op te halen en weer naar huis te brengen. Gelukkig was dat op een gegeven moment niet meer nodig. Hij vond het ook wel eens lekker om op het erf aan de slag te kunnen.

Werken met mijn handen

Patrick heeft inmiddels veel verschillende banen gehad. Ondertussen is hij erachter gekomen dat hij graag met zijn handen werkt in plaats van met zijn mond en hoofd. "Ik werk nu al weer een aantal jaar op vrijdag in de tuin of op het erf van de Hoeve en op de andere dagen als meubelmaker. Dit doe ik met veel plezier en zorg."

Hoeve projecten

"Op de Hoeve heb ik leuke projecten samen met de mensen opgepakt. Onder andere het aanleggen van de vijver voor de visjes. Voor de vogels in het bos is een insectenwal en modderpoel aangelegd. Zo hebben de vogels wat extra's te eten en te drinken en kunnen ze zich lekker wassen aan de vijverrand. Bij het konijnen- en caviaverblijf maakten we een konijnenbult en een caviahuisje voor beschutting. Bij het geiten- en varkensverblijf hebben we pas geleden de boel betegeld en trappen aangelegd zodat er beter schoongemaakt kan worden.
Zo maken we met elkaar de Hoeve steeds mooier."

Patrick: "Ik ben trots op de vissen in de door ons aangelegde vijver."

Hoeve Klein Mariëndaal
Stichting Hoeve Klein Mariëndaal
Diependalseweg 4, 6813 GE Arnhem (026) 333 25 32
info@hoevekleinmariendaal.nl www.hoevekleinmariendaal.nl